

Emigdi Subirats
escriptor

En nombroses ocasions des de la ruralia perifèrica es fan aportacions culturals ben notables, que arriben a superar en nivell els productes realitzats a les grans urbs. La delicadíssima situació del català a les ciutats més poblades del país, com en una regla de tres, afecta d'una manera directament proporcional al desenvolupament de la literatura en la llengua en "que sonà el meu primer vagi quan del mugró matern la dolça llet bevia", Bonaventura Carles Aribau dixit, en la seua *Oda a la Pàtria* publicada al diari barceloní *El Vapor* en data de 24 d'agost de 1833, la qual donava el toc d'inici a la Renaixença.

Durant el mes d'octubre des de la vila d'Ampostà es va enlairar el fet lletrat al màxim nivell a partir de dos certàmens de notable rellevància, fet que la va convertir en una xicoteta capital literària. No es tracta d'un parlar per parlar, ben al contrari, són paraules majors, les quals no solen ser mai fruit de la casualitat sinó d'haver picat pedra durant un parell de dècades que han permès madurar el fruit.

Les XVIII Jornades de les Lletres Ebrenques que s'organitzen des de la Regidoria de Cultura, a través de la Biblioteca Sebastià Juan Arbó, s'han convertit en tota una festa del llibre,

Ampostà, ciutat clau per a les lletres catalanes

del debat, de la recitació, de la musicalització, de l'obertura de nous projectes, i de la lectura. Endegades el 2007 amb motiu de la capitalitat ampostina de la cultura catalana, s'han consolidat com un dels plats forts anuals del panorama literari, per les quals han passat patums extraordinaris de les nostres lletres, i des de les quals han sorgit projectes artístics i musicals de gran rellevància.

Val a dir que des de les comarques centrals dels Països Catalans s'ofereixen altres certàmens lletrats de molt nivell, que han aconseguit superar amb escreix els límits territorials comarcals. Des de Móra d'Ebre es va encendre la flama el 2005 amb la Fira del llibre i l'autor ebrenca, que va llicenciar-se en cum laude anys després amb l'organització de Litterarum. Se n'han celebrat ja quasi vint edicions, que han ajudat a revolucionar la indústria, fet que hauria semblat tot un somni impossible durant la centúria passada.

Seguint en aquest àmbit, la Fira literària Joan Cid i Mulet de Jesús ha tingut el mèrit de donar un notable a la redacció de treballs de recerca de l'alumnat de segon de batxillerat sobre temes literaris i de l'exili. Ha anat consolidant una col·lecció magnífica de monografies de grans autors ebrenca, així com d'estudis lletrats de casa nostra. A partir de 2008 va obrir el torn d'homenatges als principals escriptors territorials com: Manuel Pérez Bonfill, Gerard Vergés, Joan Beltran, Manel Ollé, Zoraida Burgos, etc. En la darrera edició va comptar amb la presència de vuit membres de la família de l'in-

tel·lectual catalanista exiliat que dona el nom al certamen, fet que va enlairar un seguit d'activitats per a la remembrança.

La mostra de poesia d'Alcanar, de la mà del poeta Tomàs Camacho, aplega cada any una gran quantitat de poetes que no es volen perdre tota una exaltació poètica, que queda reflectida en un magnífic llibre de creació col·lectiva. La Fira del llibre de Vinaròs o d'Ares del Maestrat, la jornada literària de Cornudella de Montsant, ajuden a dissenyar un panorama literari molt interessant igualment. Les Jornades del Patrimoni Literari de Tortosa, que s'han celebrat recentment amb notables debats temàtics, enguany dedicat al paper de la dona en la lletra, és un altre certamen a tindre en compte.

Tornant a Ampostà, enguany les fantàstiques Jornades Literàries (usem molts aquest adjectiu que ens surt del cor), vam gaudir d'una actuació espectacular del cantautor miravetà Èric Vinaixa, en homenatge al poeta Roc Llop i Convalia (Miravet d'Ebre, 1908-Vitry-sur-Seine, 1997), que va sofrir la llopada nazi; vam debatre sobre nous formats literaris, llibres de jocs tradicionals deltaics i novel·la negra, van donar cabuda a un acte de memòria històrica, així com van homenatjar la figura de la ballarina tortosina Anna Maria Bel, en un acte de justícia. Em deixo activitats, ho faríem llarg. El clima que s'hi viu és de veritable germanor, ja que entre tots hem anat donant forma a un certamen imprescindible, un certamen de categoria de la mà capitana de la Bibliotecària Joana Serret, la verita-

ble factòtum.

Enguany, com a cirereta del pastís, va celebrar-se el I Congrés Sebastià Juan Arbó, aquest cop gràcies al bon *savoir faire* del jove estudiós Joan Antoni Forcadell, amb el segell organitzatiu de l'Ajuntament d'Ampostà i la Universitat Autònoma de Barcelona. Era un congrés necessari per analitzar l'obra del novel·lista deltaic per excel·lència, va comptar amb comunicacions molt didàctiques bons coneixedors de l'obra de l'històric no-

vel·lista rapitenc com: Carme Cruelles, Jordi Malé, Tomàs Camacho, Albert Aragonès. Roc Salvadó o Maria Josep Margalef, entre altres. Va ser tota una llavor sembrada envers la promoció dels estudis sobre un dels grans novel·listes catalans del segle XX, notable biògraf i abrandat periodista.

Sens dubte, l'activitat literària ampostina rep una molt bona qualificació durant tot l'any, però a l'octubre rep la màxima corona.

EL DIBUIX DE LA SETMANA

per Jokin Moya

